

EDINOST

Posamezne številke zastarele 21 vin. Oglasi trgovcev in obrtnikov manj pa 16 vin; osmrtnice, življale, poslanice, vabila, oglasi delavskih zadrug manj pa 30 vin; oglasi v tekstu lista do pet vrst K 20.— vsaka nadaljnja vrsta K 2.—. Mali oglasi po 8 vin. Beseda, najmanj pa 80 vin. Oglase sprejema inšeratski oddelček „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačnice se izključno le upravi „Edinosti“. — Uprava in inšeratski oddelček se nahajata v ulici sv. Frančiška As. št. 20. Poštno-telegrafni račun št. 841.932. — Posamezna številka izven Trsta in okolice: 12 vinarjev.

ZVEZNA ARMADNA POROČILA.

AVSTRIJSKO.

DUNAJ, 22. (Kor.) Uradno se javlja: Italijansko bojišče. — Včeraj so na Dossio Alto napadle naše čete neki od čehoslovanskih legionarjev branjeni odsek jarkov. Večji del posadke je doletela zaslužena usoda. Sicer na številnih točkah italijanske fronte poizvedovalni boji. — Zapadno bojišče. — Pri c. in kr. četah nobenih posebnih dogodkov. — Albanija. — Ob obali so bili zopet odbiti italijanski napadi.

Nadžnik generalnega štaba.

NEMSKO.

BEROLIN, 22. (Kor.) Veliki glavni stan javlja: Zapadno bojišče. — Armada kraljeviča Ruperta: Zapadno Fleurbaux in južno Havincourt so bili odbiti delni angleški napadi, severno Scarpe močni sunki sovražnika. Tekom tistih akcij pri Mocuvresu smo imeli 45 mrtv.

Doletela armada: Po brezuspešnih delnih napadih zadnjih dni so izvršili Angličani večer zopet velike enotne napade. Njihov cilj je bil prebitje južno Cambraia. Pod močno zaščito topov je prešla angleška pehota, spremljana od oklopnikov in letalcev, med Havincourtom in Hargicourtom zgodaj zjutraj v napad. V prikopavanju sovražnega napada smo v noči od 19. na 20. t. m. prelozili obrambo vzhodno Epehya v stare angleške postojanke med Villers-Goustina in Bécicourtom. Ko se je sovražnik v globokih vrstah navalil z vili na naše črte, ga je sprejel ogenj naših topov, pehote in streljanih. Napad je zastal pred našimi črtami. Po jako močni topovski pripravi je izvršil sovražnik nov napad, ki se je istotako popolnoma izjalovilo. V jugozapadni del Villers-Goustina in v soto Quenmont so Angličani vdrl začasnó, a so bili s protinapadom takoj zopet vrzeli. Včerajšnji boji niti dan je bil v težki borbi na zapadni fronti posebno uspešen dan. Nemški lovci in konjeniški strelski polki, vzhodni in zapadno-pruski, poznalski, kleziški, vestfalski, porenski in bavarski polki in gardne čete so prizadeli Angličanom težek poraz. Na vsej napadni fronti so imeli Angličani najtežje izgube. Glavno zaslugu ima pri tem naša artiljerija.

Armada nemškega cesarjeviča: Med Affetto in Alsno je bilo čez dan topovsko delovanje zmerno. Zvečer je v zvezi s sreditimi delnimi boji vzhodno Vauxellona, pri selu Vauxlansu in severozapadno Nalhya zopet oživilo.

Prvi generalni kvartirništer pl. Ludendorff.

SOVRAŽNA URADNA POROČILA.

Italijansko poročilo.

21. sept. — Na vsej fronti vzemirjevalna topovska podvzeta. Naše baterije so povročile požare v ozemlju Nelette. Pri Crisoleri izvršeni sovražni napadi so se izjalovili pred našimi črtami. Naši poizvedovalni oddelki so napadli v dolini di Ledro manjšo sovražno stražo in jo poglani v beg. Se-streliški smo eno letalo. — Albanija: V bližini Fierija in doline Janice patruljni spopadi, tekem katerih smo ujeli par mrtv.

Francosko uradno poročilo.

20. sept. zvečer. — Tekom dneva so napredovali Francozi vzhodno Essigny le Grand in na planoti Moissy. Živahen topovski boj pri St. Quentinu in severno Isane. Sicer povsod mirno.

Angleško uradno poročilo.

20. sept. zvečer. — Proti jugu so dokončale škotske čete zavzele Mocuvresa in zlomile odpor sovražnega oddelka, ki se je še nahajal v vasi. Danes zjutraj je izvedel sovražnik po močnem topovskem obstreljevanju kraljevi napad na naše postojanke severozapadno Hullucha, napad smo popolnoma odbili in odvzeli sovražniku nekaj ujetnikov. Angleške čete so danes zjutraj izvedle več manjših uspešnih podvezij severozapadno La Basseda in so pomaknile svoje čete nad 2½ milje naprej do vasi Rue Murat in Latourcelle. Zajeli smo nad sto ujetnikov in odbili kasneje tekom dneva po sreditim boju protinapad sovražnika. Kljub neugodnemu vremenu smo zmetali 54 ton bomb na sovražne čile.

Ameriško uradno poročilo.

20. sept. — Ponovni poizkusi sovražnika, da bi na starih točkah vdri v naše postojanke v nižnji Woerve in v Vogeali, so bili odbiti. Razven topovskega delovanja v nižnji Woerve in v Alzaciji nič novega.

DOGODKI NA ROKU.

LONDON, 21. (Kor.) Admiralteta poroča, da se je vsled notranje eksplozije dne 16. t. m. neki angleški monitor potopil v pristojšču. En oficir in 19 moč je bilo ubitih, 75 se jih pogreša. Domneva se, da so mrtvi.

Odgovor Bolgarske na avstro-ogrsko noto.

SOFIJA, 21. (Kor.) Bolgarska vlada izjavlja v svojem odgovoru, da popolnoma odobrava avstro-ogrsko noto. Vojni cilji Bolgarske obstojajo le v združenju bolgarskega elementa in zato je zlasti z

PODLISTEK.

Pustolovčevi zapiski.

Roman iz francoskega prevedel A. R.

— Dobro. Počakava.
— Ali... gospod grof...
— Počakava vašega gospoda... Saj naju vendar poznate in veste, da nisva tatova. Dajte torej, da vstopiva.
Sluga jima je hotel, kakor mu je bilo ukazano, preprečiti vstop, toda Salluces ga je butnil v stran ter stopil z Raphaelom v predstobo in potem dalje. Delovna soba je bila prazna.
— Raphael, — je dejal Salluces tu svojemu spremljevalcu, — na cilju sva. Ta trenutek bova imela v svojih rokah človeka, ki naju je mučil tako dolgo. Samo ne bodiva prizanesljiva. Posnemaite me!

ozirom na Wilsonova načela pričakovati, da jim ne bo nikdo nasprotoval.

Payerjev govor kriv odklonitve Barianove note?

DUNAJ, 22. (Izv.) „Neues Wiener Tagblatt“ poroča iz Berna, da je bil samo govor nemškega podkancelarja Payerja kriv, da je ententa odklonila mirovno noto grofa Bariana.

Grof Hertling ne mara socialnih demokratov v vladi.

BEROLIN, 22. (Izv.) Državni kancelar grof Hertling ne mara nobenega socialnega demokrata v vladi. Čakl tega ga hoče strmoglaviti katoliški centum, radi član je Hertling. Včeraj so se vršila tajna posvetovanja pri podkancelarju Payerju.

Bosansko vprašanje.

DUNAJ, 22. (Izv.) V včerajšnji skupni avdienci ministrskih predsednikov barona Hussaraka in dr. Wekerle pri cesarju se še ni določila rešitev bosanskega vprašanja. Pogajanja se bodo nadaljevala. Dr. Wekerle pride prihodnje dni zopet na Dunaj. Z rešitvijo vprašanja treba čakati do konca vojne.

DUNAJ, 22. (Izv.) Vedno bolj se širi mnenje, da je treba čakati do konca vojne z rešitvijo bosanskega in sploh jugoslovanskega vprašanja, in to ne samo v poslanskih ali avstrijskih vladnih krogih, temveč tudi na microdalnem mestu.

Tudi Madžari proti priključitvi Bosne Ogrski.

DUNAJ, 22. (Izv.) Kakor smo doznali z ogrske strani, se pojavlja tudi v madžarskih krogih odpor proti inkorporaciji Bosne in Hercegovine deželam ogrske krone. Povdarja se, da bi pomnilo 40 hrvatskih in 30 bosanskih poslancev ogrski poslanski zbornici nevarnost za Madžare, posebno ako bi se ti združili z enim delom madžarskih poslancev.

DUNAJ, 22. (Izv.) Dr. Wekerle hoče podati v četvrtini sept. ogrske poslanske zbornice dne 10. oktobra izjavo o bosansko-hercegovinskem vprašanju. Veliko vprašanje pa je, če bo moglo najti v dveh tednih rešitev teh spornih vprašanj, da bo dr. Wekerle mogel podati tako izjavo.

Dunajski listi proti priključitvi južnih dežel Ogrski.

DUNAJ, 22. (Izv.) „Arbeiter-Zeitung“ in „Neue Zeitung“ sta se danes v jako odločnih uvodnih člankih izrekla proti poskusu, priključiti Dalmacijo, Hrvatsko, Bosno in Hercegovino deželam ogrske krone. Posebno obojsta posredovalno vlogo grofa Tisze. „Arbeiter-Zeitung“ pripominja tudi, da splošno in enaka voljna pravica, katero je sprejel hrvatski sabor, še ni sankcionirana po dr. Wekerlejevi krivdi.

Dr. Lamach za preuredbo Avstrije.

DUNAJ, 22. (Izv.) V današnji številki tednika „Politischer Salon“ pozivlja dvorni svetnik dr. Lamach vlado, naj poda javno v državnem zboru in v delegacijah izjavo, da pristopi Avstro-Ogrska k zvezi držav za pravnomočno mednarodnih prepirov, da privoli v obojestransko omejitve oborožitve in da na narodnostim v monarhiji obširno narodno avtonomijo.

Zborovanje nemških socialnih demokratov.

DUNAJ, 22. (Izv.) Od 31. oktobra do 2. novembra se vrši na Dunaju zborovanje avstrijskih nemških socialnih demokratov. Na dnevnem redu sta točki: 1. Nemci in internacionala in 2. država in avstrijski narodi.

Ukrajinski ljudski shodi prepovedani.

LVOV, 22. (Izv.) Vlada je prepovedala po Ukrajinih sklicane ljudske shode v vzhodni Galiciji, da protestirajo proti priključitvi vzhodne Galicije kraljestvu poljskemu.

Pogreb žrtov wöllersdorfske eksplozije.

DUNAJ, 22. (Izv.) Včeraj je bilo v Wöllersdorfu pokopanih 277 žrtv požara v municijiski tovarni. Pred tovarno bodo postavili žrtvam spomenik. Pri pogrebu so se odigravali srce pretresajoči prizori.

Vpoklici na Grškem.

LUGANO, 22. (Izv.) „Corriere della Sera“ poroča iz Aten: Vlada je vpoklicala pod orožje nadomestnike letnikov 1900 do 1902 in 1905 do 1908. Vpoklici se morajo izvršiti tekem 20 dni.

Razne politične vesti.

Madžarski list proti dualizmu. V zadnjem času se pogostokrat oglašajo madžarski listi raznih strank proti dualizmu. Sedaj se je oglašil tudi „Az Est“, ki piše: „Sedaj ga ni dneva, da ne pride na površje kakor grdo nasilstvo, kvareče ovrta in škodljiva spletkava Avstrije proti nam. Od začetka vojne sem smo pretrpeli dolgo vrsto političnih, trgovinskih, finančnih in drugih gospodarskih napadov s strani Avstrije. Doklej bomo še trpeli, da nas bo oplenjevala »bratska država«? Nato se

ne ter bodite miren in hladen. Morda samo na ta način doseževa, kar hočeva.

— Bom miren.

Salluces je stopil k steni, ki je bila obložena s tapeto. Na nekem temnejšem mestu tapete se je nahajal majhen gumb. Salluces je pritisnil na ta gumb, skrivna vrata so se odprla in Salluces in Raphael sta se nahajala pred ozko odprtino, ki je vezala sijajno baronovo stanovanje z umazanim oderuhom.

— Pojdite! — je pošepetal Salluces vikomtu, in pohitela sta k van Grippu. Letta, ki ga sedaj lahko brez ovinkov imenujemo barona Mauberta, je imel ponarejeno brado in je spravljal bankovce in menice, najbrž, da bi potem pobegnili. Ko je zagledal Sallucesa in Raphaela, je ves prestrašen vzkliknil in skušal priti do vrat. Salluces pa je mislil na to in je že stal med baronom in vrati, katera je zaplenil, da bi oriaški sluga ne mogel vstopiti, če bi ga slučajno baron hotel klicati na pomoč.

Ker sta mu tako preprečila beg, je baron hotel imponirati s predrznostjo.

— V resnici, gospoda, — je dejal, — nisem pričakoval, da bi vaju videl oba okenem. Kakemu srečnemu slučaju naj pripisujem vajin nepričakovani obisk, ki me zelo veseli?

Odgovoril mu ni nihče.

— Saj mi pač ni treba nositi več te nadične brade, ker me itak poznata oba, — je nadaljeval baron in v resnici vrgel brado v stran. — Da, tako mi je ljubše...

...Ali smem vedeti, kaj vaju vodi k meni?

— Stvar je čisto enostavna, — je odgovoril Salluces. — Zahtevava onih sedemnajst pisem, ki so bila ukradena.

— Otroka, ne prenačljiva se.

— Počakava, — je dejal Raphael.

(Dalje.)

popolnoma točno ne da odgovoriti. Dokler ne izginejo oni stari politiki, katerim je nagodba iz leta 67. takorekoč osebna stvar, ker so ali sodelovali pri ustvaritvi tega nesrečnega dela, ali pa so preživeli svojo mladost v ozračju šestdesetih let in so tako navdani z duhom one dobe, da jim je že prešel v meso in kri. Letih ne morejo omajati v njihovi trdovratni zmoti, da Madžarska more živeti samo tedaj, če je z verigami priklenjena na Avstrijo, niti niti strahovitejša vojne izkušnje. Nova Madžarska naglašja s pravcati vsemkim prepričanjem, da brezpogojno propademo, če ostanemo v zvezi z Avstrijo. Z ozirom na bodočnost nimamo nikakršnih iluzij več. Od dne do dne uvidevamo bolje, kako prav je imel Košut, in kako za nas ni druge poti od one, ki nam jo je pokazal njegov sveti genij. Ona Madžarska, ki duševno in fizično izkvarjena čaka, da v najkrajšem času prevzame usodo dežele iz starih, tresočih se rok, ne zaide v napake včerajšnjih ljudi. Ljudje bodočnosti so prepričani do kosti, da se nagodba iz leta 67. ne more več vzdržati. Tudi mi uničimo to stanje, ki nas ponižuje in ubija, in z Avstrijo nečemo imeti nič drugega skupnega kot kraljevo osebo. Ta odločitev madžarskega naroda je neomajna. — Tako piše tisti madžarski list, ki je pred nekaterimi meseci še zahteval posebne ukrepe avstrijske vlade proti nasprotnikom dualizma.

O politiki češke duhovščine piše „Čech“, zavračajoč napade na 3. t. m. pešano izjavo češke duhovščine, v kateri je izrekli svojo solidarnost s sedanjo politiko Češkega Svaza: „Izjava češke duhovščine, da hoče v isti vrsti stati z ostalimi stanov in sloji, če gre za svobodo in samodoločbo, postavlja na laž v nemškem taboru razširjevano bajko, da bi bilo mogoče, odtrgati češke katoličane od mas češkega naroda in z njihovo pomočjo v češki tabor zanesti prepri in neslogo. Če so ljudje, ki smatrajo to za mogoče, so se smučno zmotili. Češka duhovščina zna združevati dolžnosti napram cerkvi z dolžnostmi napram narodu, in misli, da je prepričana, da bolje služi cerkvi, in da ne da vstajati prepriom med seboj in narodom, med katerim se nahaja in deluje, in tako dokazuje, da katoliška cerkev ni niti ovira niti nasprotnica onih demokratskih idej, katere spadajo k inventarju tradicij o naukih katoliške cerkve.“

O ententeim vrhovnem poveljniku Fochu podaja „Gazette de Lausanne“ nekatere podatke, iz katerih posnemamo: Foch je, kakor tudi Joffre, rodom s francoskega juga. Rojen je bil v Tarbesu leta 1851. Oče je bil glavni tajnik prefektore. Kakor Joffre, se tudi on ni vtičal v politiko. Zanimivo je, da ga je za časa svoje prve vlade protiklerikalški Clemenceau, ki je tedaj izvršil ločitev cerkve od države, imenoval za ravnatelja »vojne šole« (»ecole de guerre«), dasiravno je Fochev brat ugleden jezuit. Kot generala na bojišču ga Ch. Mallet v svoji knjigi „Etapas et combats“ opisuje takole: „Bilo je 8. aprila 1915. Ko je pregledal polk, je sklical častnike. Vsi smo mu bili predstavljeni, in postavil nas je v krog, da nam izpregovorijo kratak govor. Poslušati generala pomenja, da človek čuti nekaj udarca, nekaj pretres, ki človeka navdušuje. Z besedami udarja, kakor s kladivom, izgovarja svoje besede tako, da človek skoraj čuti bolečine. Njegova beseda je bicaenje, pod njo čuti človek nekako moralno stiskanje, njegov pogled vas prijemla, drži. So njegovi izrazi, ki mi ostajajo v mozzu kakor opekline, odrezani, kratki izrazi, poudarjeni s kretinjo, katera ruši, in neopisljnim pogledom. Potem pa hipoma izgine, brez teatraličnega efekta. Pove ravno ono, kar je moral reči: niti besediče več. Pozdravi, in avtomobil ga odvede. Mi pa ostajamo, presenečeni, razvneti po vročem stiku z njim in kakor da nas je letila mrzlca, ki nam jo je prinesel on.“

Naš trgovski naraščaj.

Nebroj naših mladih ljudi, cvet naroda, je po Zlati nemastna vojna in med temi ni majhno število trgovskih pomočnikov in deloma tudi vajencev. Skoro ves naš naraščaj je bil mobiliziran in šele statistika po vojni bo pokazala, koliko bo ostalo živih, večina pobabljenih.

Treba bi misliti, kako se bo po vojni nadomestilo toliko pridelnih rok, toliko mladih moči, in trgovina, ki bo prva morala začeti delati red, da se vzpostavijo v najpoglavnejšem, t. i. v pre-

hrani, normalne razmere, bo bridko občutila pomankanje strokovno usposobljenih ljudi. Naši trgovci so izpad pomočnikov in nastavlencev deloma nadomestili z ženskimi močmi, po večini so pa z zelo prikršajšim osebiom skušali naprej trgovati — veliko ne, ker je primanjkovalo na vseh koncih in krajih blaga.

Kolkor je še ostalo doma pomočnikov in vajencev, se jih je večina odtujila pravica poklicu. Ne da bi se odrekli trgovini, toda vsakdo je trgova na svojo pest, bodisi je v službi, ali da je postal samostojen ter se vdal tihotapski trgovini. Koliko jih je, ki so si pri tem zaslužili lepe denarje, toda obenem so se navadili razkošno živeti, in kar je glavno, pozabili so na trgovsko realnost. Tihotapski pridobitno blago je vsakdo skušal s čim večjim dobičkom spraviti spet v denar in ga čimprej odriniti drugam. Res je, da so se zaslužili lepi tisočaki in stotisočaki, toda če bo to premoženje, neredno pridobitno, imelo blagoslov, je veliko vprašanje. Starejši trgovci zmanjujejo z glavami in si ne obetajo nič dobrega od teh mladih »trgovcev«. Vajeni so realnosti, vajeni stredljivosti in neumornega dela od jutra do večera. Ako so si hoteli pridobiti kaj premoženja, so morali skladati krajcar h krajcarju, goldinar h goldinarju, in lahko se reče, da so si v potu svojega obraza pribrali to, kar imajo. Zdal pravijo o teh: kakor debelono, tako izgubljeno! Taki pesimisti sicer nismo; vendar pa nas navdaja strah, če bodo ti novi trgovci zmotni in sposobni, da izvršujejo težke naloge, ki jih bo trgovina zahtevala po vojni.

Vsak pravi Slovenec ima danes trdno vero in zaupanje, da pride jugoslovanska država, da pride prav gotovo do samodoločbe našega naroda. Talarat pojde tudi zato, da naše trgovstvo prvo zastavi vse sile do gospodarske samostojnosti. In tu se moramo vprašati: ali imamo sposobne ljudi v našem trgovstvu?

Da, imamo jih. Imamo stare pionirje na tem polju, izkušene in zmotne, popolnoma sposobne, kakor so dolejši pokazali. Toda teh pionirjev je premalo; mladih rok bo manjkalo in tu pridemo do naraščaja, ki bo v večji meri potreben, kakor pred vojo. Tu zija ena široka vrzel, ki je skoraj ne bo mogoče zamašiti. Naraščaja nimamo dovolj in iz rokava se ne bo dal stresti. Po večini ga je pobrala vojna po eni strani, na drugi strani pa spet opažamo, da gre danes 60 odstotkov manj mladeničev k trgovini kakor pred vojo.

To je žalostna prižena in velika skrb nas navdaja za bodočnost. Zato moramo vsi pozornost obrniti na to okolnost, in če se razmere v tem oziru ne zboljšajo, bo položaj postal nezmožen za našo trgovino, ker se mora na drugi strani tudi bati, da bi se vsled pomankanja pravega naraščaja posvetili trgovskemu stanu clemanti, ki bi brez vsakega žala odgovornosti, brez sol in praktičnega znanja vršili »divjo« trgovino in spravili danes v najboljšem slovesu trgovstvo v slabo luč in nezaupanje.

Skrb nam torej bodi, da napotimo mladeniče, ki imajo dovolj resnosti in trdno voljo, pridobiti si trgovsko naobrazbo, da se posvetijo trgovskemu stanu, bodisi na eni strani kot vajenci, na drugi strani, da vstopijo v trgovske šole. Na Slovenskem imamo le dve nižji trgovski šoli v Ljubljani in v Trstu. Svetujemo pa, da obiščejo naši mladeniči višje trgovske šole in sicer v prvi vrsti češke v Pragi ali drugod, v drugi vrsti šole nemške v Gradcu in na Dunaju. Zlasti apeliramo na starše, naj svoje sinove napotijo v trgovski stan, ki ima po vojni najlepšo prihodnost. Zadnji čas je, da izgine v našem ljudstvu predsodek, da se morajo nadarjeni mladeniči posvetiti ali duhovskemu ali uradniškemu stanu. Za praktične poklice nam manka ljudi, in tu so zlata tla za prične in resne mladeniče. Čas po vojni odpre za vrlega, nadarjenega trgovca polje najuspešnejšega delovanja, in ko bo prišli države s prisljimi odredbami odnehal, bo trgovina zopet cvetela in se razvijala po načelu: Trgovcu je ves svet odprt! — (Trg. Vest.)

DANES OD 9 DO 11 DOP. IN OD 3 DO 5 POP.

VPISOVANJE V ŠENTVIDSKO SOLO, ULICA FRANCA 5.

Aprovizacijske stvari.

Govedina za neimovite sloje.

Jutri, v torek, 24. t. m., se bo prodajala govedina za neimovite sloje proti preplačanju št. 26 (razpredelček »salumeria«) izkaznice za nakup mesa in maščob z rdečo črto in izročilni izkaznice št. 54 (z rdečo črto) serije a, b. Na vsako izkaznico se dobi 1/4 kg mesa. Prodaja se prične ob 6 zjutraj in naslednjih mesecih: Sinigaglia, Barkovlje 41, Bin, Rozen 9, Punter, Cornia Greta, Quintavalle, Borovčeva 34, Callin, Borovčeva 18, Paronitto, P. Caserma 6, Crisicchi, Poste 16, Visintini, Cavana 22, Perlati, Sanità 9, Vartovatz, Giustinielli 5, Rodella, Madonna del Mare 19, Stabile, S. Michele 5, Bruna, Beccherie 1, Rochelli, Piazza Piccola 2, Zadnik, P. S. Giovanni 6, Veronesse, Largo Santoro 3, Marsè, Farneto 5, Zafuta, Farneto 38, Fontanot Amalia 32, Polli, Acquedotto 13, Castelliti, Giulia 67, Dean, Sv. Ivan-Vrdela 630, Rodella, Giulia 1, Ottenscher, Molingrande 10, Perlati, Barriera v. 4, Mocenigo, Barriera v. 31, Carniel, Istituto 22, Polli, Istituto 38, Ferluga, Donadoni 6, Marussich, Settefontane 248, Pozzi, Settefontane 1, Del. zadruge, Settefontane, Ponschè, del Rivo 34, Del. zadruge, S. Marco, Celot, Giuliani 23, Comisso, dell'Istria 51, Rizziani, dell'Istria 76, Rivetti, del Lloyd 7, Gatznig, Skedenj 50, Godina-Skedenj 138.

Cene:

Prednji deli s priklado . . . po K 11'60 kg.

Zadnji deli s priklado . . . po K 13'60 kg.

Domače vesti.

Narodni Svet za Koroško. V četrtek, dne 19. t. m. se je v Celovcu pod predsedstvom dr. Korošca ustanovil pokrajinski odsek N. S. za Koroško. Po ustanovitvi se je razvil razgovor o narodnostnih in gospodarskih vprašanjih na Koroškem, katerega so se udeležili najodličnejši zaupniki slovenskega koroškega ljudstva.

Sojska refolektja.

Vpisovanje otrok, ki letos vstopajo v prvi razred ljudske šole ter imajo njihove rodbine živilsko izkaznico z rdečo črto, potem prijave izpremembe šole in ponavljanja zadnjega razreda kakor občinske, državne ali zasebne meščanske šole se v smislu objavljenih določb konča danes in sicer za rodbine, katerih priimek se pričinja s črkami S do Z. Vpisovanje se vrši v paviljenu mestnega vrta od 2½ do 6 pop. S seboj je prinesiti poleg otrokovega rojstnega lista živilsko izkaznico, za zeznambo izpremembe šole in ponavljanja zadnjega meščanskega razreda pa tudi zadnje šolsko izprijedilo. Kdor se ne prijavl, izgubi od 1. oktobra dalje šolsko refolektjo. Prijavitli se ni treba tistim, ki že dobivajo šolsko refolektjo, izvenšči zgoraj navedena slučaja.

Zaključeno poštinske kolonije na Horepeliu.

Z večernim vlakom so se v petek vrtnile s Horepeli deklice drugega turnusa poštinske kolonije, s čimer se je zaključila letošnja poštinska kolonija, prirejena po družstvu »Società degli amici dell'infanzia«. — Naš list je bil temu človekoljubnemu družstvu vedno radovoljno na razpolago za njegove društvene objave. Nismo povpaševali ne kaj na kako, ker smo po svojih močeh hoteli podpirati njegovo dobrodelno delovanje. Društvo nas je preslilo, da naj objavljamo njegova sporočila, in ustrezala smo mu. Toda sedaj, ko je poštinska kolonija zaključena, pa se družno inop vprašati: koliko slovenskih otrok pa je bilo deležnih te dobrote? Prosimo društvo, ki je uživalo vsestransko podporo vseh tržaskih oficijelnih činiteljev, da nam jasno, s številkami, odgovori na to vprašanje!

Dramatično društvo. Odborova seja danes popoldne ob 3 v predsedniški pisarni.

Bartofovo koncert. Spored koncerta češkega umetnika na gosli, ki se bo vršil v četrtek, 26. t. m., v gledališču »Politeama Rossetti«, je naslednji: 1. Čajkovski: Koncert op. 35, allegro moderato, canzonetta, allegro vivacissimo; — 2. Pepa Bartofo. 2. a) Chopin: Notturmo v ges duru; b) Liszt: Tarentella; — ga. Marija Heller-Sadecka. 3. a) Pepa Bartofo: Uspavanka; b) Fjebich-Kubelicki; c) Brahms: Ogrski plesi; — Pepa Bartofo. 4. Pagani: Koncert v d-duru; — Pepa Bartofo. 5. a) Foerster: San; b) Bendl: Intermezzo; c) Lipski: Koncertna študija; — ga. Marija Heller-Sadecka. 6. Sarasate: Ciganska; — Pepa Bartofo. — Spored je slijan, skoraj izključno slovenski. Za naše tržasko slovensko občinstvo bo ta večer res diven glasbeni užitek.

Vpisovanje v šentvidsko šolo (ulica Franca 5):

se vrši danes, v ponedeljek, 23. t. m., od 9 do 11 popoldne in od 3 do 5 popoldne. Vpisovali se bodo dečki in deklice za prvi in drugi razred. Kdor ima šolegodnega otroka v tem okraju, naj ga vpiše v šentvidsko šolo. Tudi oni starši naj pridejo, ki so svoje otroke vpisali pri g. kapelanu V. Ščeku, ali kje drugje.

Pšenčno seme. Tržaska kmetijska družba naznanja svojim članom, da bo prelela v kratkem vagon pšenčnega semena. To seme bo razdeljevala svojim članom po obsegu zemljišča. Vsak član, ki želi prejeti pšenčno seme, se mora obvezati, da je po nasejal, kar se to pozneje tudi nadzorovalo. Tržaska kmetijska družba sprejema naročila v svojem uradu, Dunajska ulica št. 10 I. nadst. desno, v uradnih urah, od 8½ predp. do popoldne. Člani se morajo izkazati s

Vinski davek.

Dunaj, 12. sept.

Dne 11. in 12. septembra se je obravnavalo v finančnem odseku nameravani vinski davek.

Poročevalec je moravski Čeh Telschik.

Po uvodnih besedah poročevalca se oglašajo prvi posl. Jarc, ki izjavljajo:

Vinogradništvo je najdražja kmetijska panoga. Že l. 1916 so na Kranjskem natančni računi pokazali, da stane hektoliter vina (pridelovanje) 240 K in več. Pri sedanjih razmerah so stroški pa še mnogo večji. In vendar je vojaška oblast v Istri in na Tirolskem zaplenila vinogradnikom vino in plačevala po 160 K hektoliter. V Ljubljani je vojaška oblast nekaterim trgovcem kar zaplenila vino in ga plačala po 120 K, da so imeli častniki za svojo mizo ceno vina. Letos se obeta posebno slaba vinska letina; vinogradniki ne bodo imeli vina niti za svoje domače potrebe. V teh razmerah ne kaže obtežiti vinogradnikov z novim davkom. Jugoslovanski zastopniki bodo glasovali vsled tega proti davku.

Koroški poslanec Nagel je proti temu, da bi se obdavčili lagodni odcedki (Abzug).

Dr. Dulibic izjavlja: Dalmacija potrebuje za svojo domačo rabo vsaj 40.000 hl vina, kajti vsled pretežne koruzne hrane potrebuje vino. Dalmacija bi po predloženem davčnem načrtu morala plačati vsaj desetino davščine, torej približno 10 milijonov kron. To je za ubogo deželo preveliko. Sedanje visoke cene niso pomagale dalmatinskemu vinogradniku. To se lahko spozna iz dejstva, da dvigajo kmetovalci iz hranišne svoje vloge. Na Hrvaškem in na Ogrskem kupujejo žito in moko po visokih cenah, dostokrat po 2000 K 100 kg, ker je domača aprovizacija popolnoma nezadostna.

Guggenberger: Na Tirolskem so razmere podobne kakor v Dalmaciji. Vinogradniki so večinoma ubožni kmetovalci; vinogradništvo je izpostavljeno mnogim ušm. Vendar, ker država potrebuje sredstev, hoče glasovati za predlagani davek.

Kolischer je mnenja, da bodo sedanje visoke vinske cene še dolgo obstajale. V Galiciji se spirit se dolgo ne bo vpril, ker krompirja ne bo niti za prehrano zadostovalo; tudi piva ne bo toliko, kakor pred vojsko.

Roškar: Nameravani zakon ima mnogo slabih strani. Takega davka ni mogoče zagovarjati pred ljudstvom. Ako obvelja ta zakon, se bo kanalu v vseh takih legah, ki so sposobne za kaj drugega, vinograd opustil. Ta davek zadene najhujše najnižje sloje, predvsem tudi delavstvo. Ta zakon mora razmerje na deželi silovito otežiti. Moči, ki bi se zadoščeno mogle orientirati o stvari, niso doma. V mnogih hišah so samo ženske, otroci in starci, ki nikakor ne bodo v stanju, v stvar dobili zadosten pogled, še manj pa zadostiti zahtevam in predpisom tega zakona. Velikanska težkoba bi bila za neizkušene žene, da prilagajajo pravčasno množico in kakovost vina in sadnega mošta; zapisovale naj bi vsako oddajo itd. Stvar je vseskozi nova, za priproste ljudi težka; saj nimamo še nobenega zakona, ki bi vseboval take zahteve na priprostega kmetovalca, kakor ravno predlagani zakon na vinski davek. — Ravno kmetovalci so v tej vojski najhujše prizadeti; vojska dobi največ vojakov od kmetov. Kmetje so se morali v tej vojski največ truditi z obdelovanjem. Ako bo obdelovalec vinograda videl, da se ga le zatira, bo izgubil vse veselje do obdelovanja, in naše narodno gospodarstvo bo vničeno. Novi zakon zahteva razna naznanila, zapiske, pota. Kako naj n. pr. priprosta žena, ki je sedaj sama doma, vsem tem zahtevam zadosti, da ne bi prišla v kazen? Vinogradnik bo moral večkrat ure daleč hoditi, da poda svoja naznanila ali da odpre osebi, ki bo nadzorovala, kleti itd. Slabejša vina bodo v ceni padla in s tem bodo prizadeti najbolj najrevnejši vinogradniki. Država bi morala skrbeti za povzdigo produkcije, tu jo pa vničuje. Se bodo kmetovalci zapuščali redno zemljo in se selili v mesto ali pa na tuje. Predlaga več izpremenjenih predlogov, predvsem, da se zniža davek in razlikuje med moštom in vinom; davek bodi proporcionalen z vrednostjo vina, od vinskega mošta 8 K, vina in drugih izdelkov 10 K; stalni znesek 18 K naj bi odpadel. Producentu naj bi se pustilo za rodbino, nastavljenec, rokodelce in delavce za lastno porabo neobdane kvanitum, i. s. najmanj 2 l na dan za glavo; takozvani pikoliti in drobnato vino naj bi se od vsakega obdaneja popolnoma izločilo in tudi ne vpoštevava v ono množico pijače, ki se oprosti davka. Večina je te predloge odklonila. Vendar pa so obveljali kot najnižji predlogi za razpravo v zbornici. Obrat se posebno proti temu, da bi imela država pravico zapечатiti vse posode in orodje, brez katerih je izdelovanje pijače nemogoče; predlaga, naj se ta določba črta iz zakonske predloge. Predlog ostane v manjšini, le toliko je vlada privoila, da ta določba ne velja za domačo produkcijo (bodenständliche Wein und Most-erzeugung). — Pri kazenskih določbah je v 24. predloge, da so razni pregreški in z k i prestopki. Predlaga, da so to sploh črta. Črta se nato samo »težki«. Akoravno so Čehi in Poljaki glasovali z nami, vendar smo ostali v manjšini, ker nekateri poljski faktorji niso bili navzoči. Iz postopanja večine in vlade se vidi, da je popolnoma napačna trditev, da so naši kmetovalci in vinorejci vsled vojne splošno obogatelji. Bogatstva ni iskati med kmečkim ljudstvom, ampak drugod, in tam naj bi se iskala sredstva za saniranje državnih financ.

Posl. Brenčič: Letos kaže na Stajerskem tako slaba letina, da vinogradniki ne bodo pridelali niti za domače potrebe.

Veliko vinogradov tudi ni obdelanih. Meščani, ki imajo po vinskih gorah vinograde, ne morejo dobiti delavcev, kajti hrane jim dati ne morejo, za denar pa nihče delati ne gre. Tudi kmetu je težko dati vinogradnikom delavcem hrano, ker je oblast vsa živila zaplenila in odvzela.

Kuranda je proti temu, da bi se davek odmenjal od vrednosti (10%) in predlaga 25 K od hl vina in zraven, naj se za dobo dveh let po končani vojski naloži še 35 K vojne doliade. Ako bi ta predlog ne obveljal, predlaga, da bi se lastnikom vinskih trgovin, ki bi smele imeti neobdane vino, dovolilo pri določitvi davka 30% kupnine.

Mayer je proti predlogu Kurande. Njegova stranka je bila leta 1908 proti vinskemu davku, ki ga je vlada zahtevala. Takrat je ta davek vrgla ravno njegova stranka. Sedaj pa da so razmere take, da državi brez tega davka ni mogoče obstati.

Renner je mnenja, da sedanji čas ni primeren za vpeljavo posrednih davkov. Zahteva, naj se, če se že vino obdači, naloži davek na pridelovanje, ne pa na vživanje, ker je potem bo država proti vsem državljanom enako postopala. Zakaj bi ravno pridelovalci vina ne plačali davka.

Hladnik: Davek 18 K za hl vina je previsok. V slabih vinskih letih vinogradniki na Dolenjskem vina niti tako visoko prodajali, kakor je sedaj davek sam. Sedaj ima vino res visoko ceno, ali to je nenaravno. Ako nastopijo redne razmere, vtegne cena vina zopet past. Novi davek bo dosegel le to, da bo vinogradnik še bolj opuščal vinorejo kakor že dosedaj. Stajerska je imela n. pr. v letih 1906 do 1915 vinogradov 28.965 ha, leta 1916 pa samo 17.239 ha, sedaj 26.315; Kranjska 10.456 ha, sedaj 9.749 ha.

Ako Renner trdi, da ne gre, da bi bila davščina na vino nekaj vedno spremljevala, opozarja Hladnik na to, da je tudi sedanji vinski davek zelo različen po raznih kronovinah. Na Predaljskem se plača od 100 l vina 2 K 12 hl, na Kranjskem 4 K 60 hl. Se bolj različno so deželne priloge, od 60% na Stajerskem do 200% v Trstu. Predlaga, naj se izpusti beseda »najmanj« 18 K od hl v § 2.

Dr. Dulibic je proti stalnemu davku, ker je krivičen. Najboljše vino bi se lahko obdavčilo, kakor najslabše. V Dalmaciji so bila pred vojsko boljša vina po 48 K hl, slabjša pa po 16 do 24 K hl. Se pridruži predlogu Hladnikovega.

Eisenhut je proti obdavčenju polvina. Gotovo je, da bo davek na ceno vina vplival. Govori proti načelu Rennerja, da bi se producent obdavčil.

Kolischer predlaga, naj bi ostalo polvino neobdane in da se tudi od drugih vin, ki niso od vinske trte, torej od sadjencev, grozdničevinega vina itd. plača davščina 10% vrednosti, najmanj pa 3 K od hl.

Odsek sprejme davek 10% od vrednosti, najmanj pa 18 K od hl. Davek na polvino se opusti; davek na sadno vino se sprejme po predlogu Kolischer. Pri vinskih trgovinah naj se dovoli zadrževanje 30% popusta od nakupne cene in zasebnikom 25% popusta pri določitvi davka.

Roškar posebno ugovarja, da bi se moralo plačati razven davščine še 2 K od hl za nadzorovanje in pregledovanje. Toda večina je sprejela vladno predlogo.

Po zakonskem načrtu lahko dobe občine pravico nadzorovati in pregledovati vinske kleti in vložijo zato tudi dotično pristojbino 2 K. Ako bi pa občine tega posla ne izvrševale v redu, se jim lahko ta pravica odvzame; in potem za dobo treh let dotična občina ne more priti več do te pravice. Po predlogu Brenčiča se določi samo doba dveh let.

Proti predlogu posl. Roškarija, da se pusti 2 l na dan in osebo neobdane je obveljal predlog poročevalca, ki pravi, da vlada v izvršnih predpisih določi, koliko sme vinogradniku ostati neobdane vina za domačo pijačo.

Zlasti veliko se je govorilo o zahtevi, da mora vinogradnik zapisovati, koliko je pridelal vina, koliko prodal, koliko porabil itd. Govorili so o tem Jarc, Roškar, Dulibic, Hladnik, Glabinski; a predlog je obveljal.

Veliko je bilo govora tudi pri § 12, ki govori o kletih, v katerih je lahko neobdane vino (Freilager).

Hladnik je poudarjal, da taka prednost silno škoduje malim gostilničarjem. Ti bodo morali plačati davek že pri nakupu, medtem ko lastniki kleti, v kateri bo imel neobdane vino, ne bo plačal davka, dokler ne prodaja vina. Vinogradnik bo raje prodal vino takemu, ki bo rekel: Če meni prodaj vino, ne pride v tvojo klet nikakršen pregledovalec ali nadzornik. Ravno to določilo bo krivo, da bodo s časom veliki vinski trgovci vso vinsko trgovino pretegnili nase, ali da bodo velike banke pričele trgovati z vinom. Veliki vinski trgovci bodo lahko vporabili trust, vinske cene bodo poljubno določali tako pri nakupu kakor pri prodaji. Vsled tega bodo trpeli tako vinogradniki kakor pivci. Predlaga, naj se dovoli samo zadrževanje kleti z neobdanim vinom. Pritrdijo temu tudi drugi, kakor n. pr. Seidel in Mayer, a nazadnje je sprejel poročevalcev predlog, ko je vladni zastopnik izjavil, da bodo posebno zahteve stavili tistim, ki bodo prosili za dovolitev neobdanih vinskih kleti, da pa mora biti radi vina iz Ogrske, da taka ugodnost za trgovce, sicer bi se vinski trgovci izselili na Ogrsko in od tamkaj z Avstrijo kupčevali.

Pri § 15 predloge je dosegel Roškar, da je bilo sprejeto: Pri vinogradnikih se ne bo zapечатilo orodje, ki je potrebno za izdelovanje vina, kadar se ne bo rabilo, ampak samo pri tovarniškem izdelovanju vina, medice itd.

Pri zadnjem paragrafu je bil odklonjen dr. Dulibicov predlog, naj bi zakon za dežele, ki so spadale v vojno okrožje, ne veljal za dobo dveh let po sklepu miru. Ta predlog so nekateri s posmehom pobijali. Jarc je bil vsled tega hud in ugnal resolucijo, v kateri se zahteva, naj vlada z vsemi mogočimi sredstvi skuša vinorejo povzdigniti. Za to resolucijo bi vsi glasovali in je bila precejšnja poparjenost, ko je Jarc svojo resolucijo umaknil. Sprejel jo je za svojo posl. Licht na kar je bila enoglasno sprejeta.

Kritičnost in umetnost.

Milan Kuret: »Jeklena maska«. — Samozaložba. Razprodaja J. Štork. Trst, 1918. Str. 78. Cena vez. 3.40 K.

Skoroda nepoznan, v istrski samoti snuje in deluje, je stopil Milan Kuret z zbirko pesni »Jeklena maska« noundoma v javnost. Poznati smo ga je iz dveh, treh pesmi, ki so izšle pred leti v »Dnu in Svetlu« in to je bilo vse. Zdaj, v času strahote, mraku in bolesti je razgrnil svoj mrki in temni obraz in nam podal drobno roko z razbolelim srcem na njeni dlan v dar. Zakaj preslono je bilo gorje, da bi ga nosil sam, prežglo je bil dvom, da bi ga ne izlil v pesem. A ta pesem

ne kliče vstajenja, žalostnika je, hčerka grobov, je tožba o zlobi življenja, tolažnica v objemu mrakov.

S temi verzji je podal Kuret duševno ozadje vse zbirke: dvom, bolest, razočaranje in onemoglost. V prvem ciklu »Sings življenja« ki je povest njegove iskalne duše, se je podal na pot, da domne skrivnost življenja, da razreši strašni vprašaj, ki ga muči neprestano, ki se je zapelel v njegovo dušo, sosa kri in mladost in hoče odgovoriti. A zaman kliče, proš, roti: odgovora ne najde, le kruti porog igra na nstah nedoumljive sfinge. Od bolečin se zviša, obup ga davi, dokler ne zasliši dihi tajnih ust:

ne čakaj — habi! Delaj — ne vprašuj!

Tedaj spozna, da je bistvo našega življenja delo in truden, da je v njem najde pot in moč stremlenja duhu, tolažbo raztrganemu srcu. A preveč prežeta je vsaka njegova misel od bolesti, predlobo je razgrajla dušo, da bi se ji izvil iz mrzlega objema. Gre in natruga šop »Crnih krizantem« na grobnih dani in prosi tiho:

pašite: solza zadnja naj v noč njegovo kane.

Naslika nam »Lastni portret«, odpre knjigo svojega življenja in se obteži in obsodi: »Sam si kriv!« In ko mu je minilo solnce in ugasnil smeh v očeh, izpove v »Pravljici« svojo pretresljivo tragiko:

Zdaj sem berač in prošim vbožajne pri bogatih, ki pomlad imajo. — ki ni se jim še mraz vsegal v srce, ki se v očeh jim zarje plapolajo.

Po tej izpovedi skrušenega duha očita razumu, da je »zavabil dušo na križev pot trpljenja, zahteval daleč, daleč v puščo ž življenja« in nam kliče: O brajle, na življenja uračna pota naj um ne svetljam, naj svetljam srce!

Cikel otožnih, gorkih, ne sentimentalnih »Izvevov« pesmi je ubran, ne tako nadržan kot prejšnji, bolj umeren se mi zdj. Med njimi nallesha in najljubša »Sterec pomladje«. V »Nočnih melodijah«, v njem snemaku, ob petju zvezd in črčkov se umiri in pozablja na vse razgrajanje in njegovi duši zažari sladki pokol.

Toda kljub temu, da se je zaprl vase, da je živel lastni svet, se ga je dotaknila krvava sedanost in napisal je cikel »Martov bliz« z motom: Izgubite, brajle, se čela Kolov znak! Izgubite iz duš ga na veke vekovi!

Brez jedikovanja nam naziva sliko za sliko z vso krutostjo in strahoto. Vsečasnogovna slika »Spomenik volne« — piramida mrtvaških glav — mu vdahne živlo, jedko besedo in odgovor na strahotno tragedijo človeštva. Trubečkaga kip, ki se z mrhovino redi... rodi v njem še strašnejše misli na grozne dal masečevanja!

— Iz gomile trupel naših starih, hlijena vstala bo strašno, strašno...

Ob spominu na padlega brata se njegova bol razpije, vse padle objame in toži z njimi: — Iz vseh teh sreplj, v vek oslepelih oči, iz vseh teh nemih besed krivca pravega v obraz bife en sam grozopolni glas: »Proklet, o večniaki proklet!

Take so Kuretove pesmi: prepokane z boljo, žalostjo in dvomom se združijo v eno samo pesem: obtožbo življenja in kličejo po odrešenju, po solcu, Trde so in jedke in mizle, kot je trda in okamenela bol pesnikova. Do zadnje skrite kamnice je razrezal svoje srce in ga nam, mračen, pokazal. Globoko je segel po tajno življenje, ki tih poje v globinah njegove razrite, nemirne, razdvojene duše. Pogled njegov, neprestano vase vrti, je zgubil stik z valujočim življenjem okoli sebe in klic rešitve, ki zdelpadaj tih zazveni iz njegovih nraenobolnih pesmi, prevpije silni pol in onemoglost. Zato leži težka mora na kipi, ki duši: tragika njegove duše je tragika njegovih pesmi. Da, trpljenje je rešitev, je predpogoj ustvarjanja lepote, toda le za onega, ki najde smisel v njem. Sicer pa strd in zdobi, kot izraža otrok. Zato je Kuretova zbirka problematične vrednosti, ki jo bo določil čas, ko se ustali. Na njem je, da dvigne glasove, najde ravnotežje, jekleno masko svoje preosebne boli razbije in nam poda harmoničnih, v trpljenju izčiščenih pesni — življenja.

Aljožil Res.

DAROV.

— Za šentvidsko podr. CMD daruje z. Alojz Jerić K 2. Denar hrani uprava.

— Zavedu sv. Nikolaja v Trstu se od 1. marca do konca avgusta 1918 doposlali darove naslednji dobrotniki in korporacije: Jakob Košir, župnik pri Sv. Lenardu, Stajersko, K 2, Reboli Matevž, župnik v Truških pri Kopru, K 10, župni urad v Novi Oselici, Kranjsko, K 30, Ivan Hutter, katehet v Kazazah pri Celovcu K 20, Andrej Sadij, katehet v Zlobec, župnik, Pomian, K 5, Ivan Vedepi-vec, ekspozit, Vrhopolje, K 3, Hranilnica in posojilnica Struge, Dolenjsko, K 5, Josip Sancin, župnik. Predlogi K 430, Andrija Mikša, župnik, Grimalda, K 5, Peter Gorlup, župnik. Dol pri Hranilniku, K 6, Edmund Fabiani c. kr. namestništevni svetnik, Trst, K 10, Balkan, trgovska delniška družba, Trst, K 50, Peter Majdič, Celje, K 30, Lazaristi, Gradec, K 2, župništvo občine Dol pri Ljubljani, K 10, Josef Kvarc, župnik, Skomen, K 2, župništvo Kresnice pri Litji, K 5, Matej

Rihar, dekan, Smartno pri Litji, K 5, Matej Sila, dekan, Tomaj na Krasu, K 10, Josip Weigl, župnik Sv. Križ pri Ljutomeru, K 2, dr. Martin Ehrlich, profesor bogoslovja Celovec, K 5, mesto- no župništvo Kamnik, K 20, Mate Polič, Reka, K 10, inž. Jakob Kozjek, Klana, K 5, V. Serolnik, prost, Spodnji Dragograd, K 2, dr. Franjo Perne, profesor, Ljubljana, K 2, Franjo Spindler, Sv. Jurij, K 3, Josip Škvarc, župnik, Vitanje, K 2, Andrej Klobasa, Črnenjavec pri Slov. Distrikt, K 4, mesto- no župništvo, Radovljica, K 30, glavarstvo ob- čine Kastav, K 40, Hranilnica in posojilnica, Sturje, K 2, Mihael Kmet, župnik, Sturje, K 4, Hranilno in posojilno društvo Ptuj, K 50, Karol Zajc, Matenja vas, K 2, Friderik Kukovič, župnik, Dobrna, K 10, Vlado Ternovec, Trst, K 2, Mikula Fran, župnik, Obirsko, K 10, Franc Vranšek, župnik, Zvabek, K 6, Antonija Slavikova, Trst, K 10, župniški urad Sv. Peter pri Radgoni, K 2, Josip Rozman, župnik, Črnce, K 10, Anton Kržič, profesor, Ljubljana, K 4, župništvo, Ziri, K 60, V. Majar, Izloke, K 3, Andrej Purlan, župnik, Sv. Križ pri Trstu, K 5, Karol Wieninger, Trst, K 20, A. Vogrinc, župnik, Libelče, Koroško, K 10, Ivan Hoinik, Koprivna, K 5, Franjo Umnik, župnik, Kojanec, K 10, Posojilnica v Celju, K 50, dr. Trifan Pederzoll, škof, Poreč, K 5, Posojilnica v Ribnici, K 100, Oroslov Dolenc, Ljubljana, K 5, Notburga Zitnik, Trst, K 5, Južnostajerska hranilnica, Celje, K 150, župništvo D. M. v Polju, Kranjsko, K 50, Josip Ravnik, župe upravitelj, Sovinjak, K 10, Ferdinand Psunder, Sv. Bolek v Sliv. Goricah K 10, Leopold Skuherski, župnik, K 1, mesto- no župništvo Sv. Križ-Cesta, K 100, Jožef Ku- kačka, župnik, Ukve, K 2, župni urad Klana, K 5, Notranjska posojilnica v Postolj K 50, župništvo Vipava, K 20, župništvo Šentur pri Kranju, K 10, Posojilnica za Sredozemlje ter okolice, K 20, Hra- nilnica in posojilnica za Kandijo in okolice, K 20, Ferštan Stefan, župnik, Šmilh pri Nvri mestu, K 6, Ljudska posojilnica, Ljubljana, K 50, župni urad Sorica nad Zelenikoj, K 25, župništvo Jese- nice, Gorenjsko, K 20, dr. Ivan Svetina c. kr. profesor v p., Ljubljana K 4, Ivan Seranik, župnik, Kotlje, Koroško, K 2, Posojilnica v Logatcu, K 30, Jadranska banka v Trstu K 250, Tržaška hranilnica in posojilnica K 200, župništvo Vrhnika, K 20, Josip Benedičič, Crni vrh, K 2, župništvo Predvor, K 2, Rozalija Miklavčič, Sv. Križ pri Litji, K 14, ob priliki poroke Ponikvar-Kernov, K 50, Cilka Kouškova, Trojane, K 10, Josip Kor- šič, Pula, K 4, I. Sekol, župnik, Vogrče, Koroško, K 5, župništvo Trmovo na Notranjskem, K 50, Dekliška Mar. družba na Selih, Dolenjsko K 1990, Marija Kopač, Dunaj, K 30, Jakob Tautar, Trst, K 10. — Prav iskreno se zahvalujemo vsem bla- gini dobrotnikom. Priporočamo pa tudi drugim, naj se ob priliki spominajo ubogih slovenskih služkinj in dernej malhen znesek našemu zavodu. Bog plačaj vsem. — Odbor.

ZAHVALA.

V duo duše predloženi po tolikih izrazih sočutja ob priliki smrti našega nepozabnega sina ožla brata

Josipa Krečič

izprokamo tem potom našo zahvalo vsem sorodni- kom, prijateljem in znancem.

Posobna zahvala vsem darovalcem kranjskih ven- cev in solčkov ter nositeljem istih, ter vsem onim, ki so spremljali nepozabnega nam pokojnika na njegovi zadnji poti.

BARKOVLEJE, 22. septembra 1918.

Zahvaljoča družina Krečič.

Češko Badjeviška Restavracija (Bosa- kova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ul. G. Galatti (zraven glavne pošte.) Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

MALI OGLASI

se računajo po 8 vin. beseda. — Debelo tiskano besede se računajo dvojno. Najmanjša pristojbina znaša 50 vinarjev.

Prodaj poročna soba in kuhinjsko opremo. — Sošelj, ul. Remota 8. II. 2769

Trgovci 25 god. star posreduje vidi imetak, želi se moznati in svrhu ženidba ga naboženom gospodinom od bolje obitelji 16—26 god. starom. Prednost imadu cruka. Ponudbo slati na upravn lista pod »Primorac«. 2763

Samo na dehele. Raznovratno blago za preprodajalce, galante- rijo in crotbine. — Jakob Levi, Trst, ulica S. Ni- cola 19 3147

Ka prodaj so tri mozne krave. Naslov pove Ins. edl. Edinosti pod »Kraava št. 3220«. 3220

JADRANSKA BANKA

Trst, Via Cassa di Risparmio šte. 5 (Lastno posloplje)

Kapital in rezerva K 23.500.000.—

Filijalke: Dunaj Tegethofstrasse 7—9, Dubrovnik, Kotor Ljubljana, Metković Opotja, Split, Šibenik, Zadar.

Vloge na knjižica 3 1/2 % Vloge na knjižica

od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davek plačuje banka od svojega. Obrestovanje vlog na tekočem in žiro-računu po dogovoru. Akreditivi čeki in nakaznice na vsa tu-in inozemska tržišča. — Kupuje in prodaja: vrednostne papirje, rente, obit- gacije, zastavna pisma, prioritete, delnice, srečke, valute, devize, promese itd. Daje predujme na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih. — Safe Deposits. — Prodaja srečk razredne loterie. Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurzi izgubi, revizija zbranja srečk itd. brezplačno Stavni kredit, rempours krediti. — Borzna naračila. — Inkaso. — Menjalnica. — Eskompt menic Brzojavi: JADRANSKA Telefoni: 1463, 1793 in 2666.

Uradne ure: od 9 do 1 popoldne

Službo isše najljubotija in računovodja, prost vojašine, izvešan potovalec, znan v Istri in Dalmaciji. Prijazno ponudbo pod »Eksport« 94 na Ins. odd. Edinosti.

Gospodiln isše meblirano sobo čisto, solunsko sobo v sredini mesta. Ponudbe na Ins. odd. Edinosti pod »Učiteljica«. 1702

Dobroznana urarna in zlatarna

A. POVIH v Trstu, Trg stare mlinice šte. 3.

Došnja založba usakovrstnih ur ter raznih zlatenih.

Kupujem

staro železje in kovine, jeklo, nove in stare železno žico, edino le razrezano in rabljeno male žreblje, nove in rabljene, nove pile in stroje i. t. d.

Anton Černeko, Trst, ulica de l'Olmo št. 5.

C. kr. priv.

Avstr. kreditni zavod

za trgovino in obrt

Podružnica Trst, Trg Marije Terezije 2.

Za shrambo vrednostnih pa- pirjev in dokumentov se pri- poroča vzeti v najem varnost- no jekleno celico (Safes) pod ključem najemnika, katera je zavarevana proti ognju in ta- tvini v Oklopnem zakladu podružnice c. kr. priv. Avst. zavod za trgovino in obrt. — Podružnica Trst, Trg Marije Terezije št. 2.

ZOBOZDRAVNIK

Dr. J. Čermák

v Trstu, ulica Poste vechte 12 vogal ulice delle Poste

izdiranje zobov brez bo- lečin. — Plombiranje.

UMETNI ZOBJE

GAMBRINUS

vsaki vešer

ob 9%

velika varietetna predstava

Vstopnice K 1.—

Zlatarnica G. Pino

v Trstu se je preselila na Corso št. 15 v bivšo zlatarnico G. Zerowitza & Figlio.

Velika izbira srebrnih in zlatih ur, uhanov, prstanov, veržic itd.

Cene zmerne. Cene zmerne.

Veliko skladišče klobukov

dažnikov, belih in pisanih srajc, platna žepnih robcev, moških nogavic itd. itd.

K. Cvenkel-Trst Corso 28

Cene zmerne. — Postrežba točna